

Oponentský posudek na bakalářskou práci Františka Prokeše na téma „Zlepšení kvality povrchových vod Národní přírodní památky Zhejral“

Bakalářská práce studenta Františka Prokeše je členěná na literární rešerši, metodiku, výsledky, diskuzi, projekt a závěr. Literární rešerše se zaměřuje na obecný popis vody a proč je voda důležitá a jak jí člověk ovlivňuje především pak acidifikací, eutrofizací, morfologickými úpravami a jaké jsou možnosti nápravy. Bohužel rešerše trochu působí, že byla „ušíta horkou jehlou“. Některé odstavce působí nedokončeně či pro čtenáře není úplně jasné, co z odstavce má vyplývat. Občas je také popisován určitý faktor v rybníce a jindy zas v přehradě, ale není to v textu přímo uvedeno a čtenář si to tak musí odvodit sám (např. mechanické odtěžení sedimentů po výlovu v odstavci o jezerech a vodních nádržích). Samotná rešerše také nediskutuje danou problematiku (ani pozdější diskuze, která se zaměřuje pouze na výsledky). Čtenář se také nedozví, jakými přesně problémy NPP Zhejral trpí krom stručné věty v závěru „Ve svém výčtu jsem se zaměřil na klíčové stresory, které v nedávné době byly či jsou patrné na cílové lokalitě NPP Zhejral.“ Přitom by bylo zajímavé vidět jaká živinová zátěž či acidifikace v NPP Zhejral je a z jakého důvodu tedy bylo potřebné provést monitoring a následně potencionálně i biomanipulaci. Oceňuji, že součástí práce je i terénní šetření přímo na dotčených lokalitách.

V metodické části chybí v popisu lokalit rybník Zhejral a chybí zde také citace k historickým obsádkám. To samé platí i pro ekologický potenciál, u kterého je citace uvedená až v diskuzi. Není zde také uvedeno, kdy celý monitoring proběhl. Až v závěru je napsáno, že proběhl v roce 2021, ale jakou část sezóny či probíhal opakovaně? Jinak je metodická část popsána pečlivě včetně jednotlivých použitých odchytových metod.

Výsledky jsou psány stručně a jasně a popisují množství odlovených ryb a vyhodnocují celkový ekologický potenciál. Není pouze jasné, jaké druhy ryb byly celkem odchyceny (pouze 9 druhů), což by mělo být uvedeno v prvním odstavci výsledků. Informace je však rozemletá v dalším textu u jednotlivých odchytových metod.

Diskuze se zaměřuje pouze na terénní šetření a nediskutuje rešeršní část například: jaké metody jsou nejlepší pro využití v poměru k ceně, či jaké se nejčastěji používají u nás a ve světě. Dále chybí srovnání ekologického potenciálu s jinými nádržemi, aby si čtenář mohl udělat srovnání.

Projektová část je sepsána velmi pečlivě a celkově se mi projekt zdá dobře promyšlený a realistický. Oceňuji, že mezi doporučenými vysazovanými rybami jsou i druhy, které nemají komerční potenciál, ale jsou na ústupu jako karas obecný či slunka.

Otázky:

- 1) Jak jinak ještě odtěžit sedimenty než pomocí těžké techniky?
- 2) Má acidifikace resp. vyšší koncentrace Al nějaký efekt na obojživelníky a hmyz?
- 3) K čemu ještě vedlo přelovení Baltského moře a nárůst populace šprotů?
- 4) Jak je myšlena věta „Sedimenty kromě zrychlování koloběhu živin, čímž podporují eutrofizaci...“, nejsou samotné sedimenty převážně právě živiny?

5) Jak bude během výlovu zajištěno, aby se nedostaly do Karhova nežádoucí ryby?

Přes výše uvedené komentáře se domnívám, že práce splňuje všechny náležitosti kladené na práce řešené na Přírodovědecké fakultě JU v Českých Budějovicích a doporučuji ji k obhajobě. Práci hodnotím jako „velmi dobře“ především kvůli absenci shrnutí rešeršní části a nedokončených myšlenek, ale rád známku vylepším v případě zdařilé prezentace u obhajoby.

V Českých Budějovicích, 5.1.2023

RNDr. Ing. Vojtěch Kolář, Ph.D.